

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118201077
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118201077.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: T. O. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., O., a otca: N. T. X., nar. XX.XX.E., trvale bytom Y., O., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **s a z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 02.02.2018 doručený návrh matky zo dňa 02.02.2018, ktorým sa matka domáha úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorým by bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá by ju zastupovala a spravovala jej majetok, otec by bol zaviazaný výživným vo výške 400,- eur mesačne a styk otca s maloletou by bol zakázaný.

2. V rámci podania matka zároveň navrhla nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti matky a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, otec by bol zaviazaný výživným vo výške 200,- eur mesačne a styk otca s maloletou by bol zakázaný.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila matka tým, že pred tunajším súdom pod sp.zn. 33P/2/2017 prebieha na jej návrh konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a pomerov k maloletému dieťaťu, ktoré konanie doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Rodičia sa rozhodli vyskúšať model striedavej osobnej starostlivosti, avšak až v rámci skúšky tohto modelu, sa vyskytli zo strany otca nepredvídane priam až patologické prejavy správania, ktoré viedli až k podaniu trestného oznámenia zo strany matky a matka preto po novom roku v januári 2018 ukončila striedavú osobnú starostlivosť. Všetko prebiehalo relatívne v poriadku, až kým sa matka nedozvedela šokujúce zistenia. Pred Vianocami sa matka od maloletej dozvedela, že otec v čase, keď s ňou bol v byte, chodieval pred ňou pravidelne nahý, že takto s ňou sedáva v obývacej miestnosti, ktorá je spojená s jedálenským stolom, a to v čase, keď maloletá večerala. Následne sa otec stále dožadoval spať s maloletou a táto s ním aj počas týždňa, v ktorom sa o ňu staral otec, spala v jednej manželskej posteli. Zarážajúce však bolo, že keď mala maloletá na návšteve priateľku Y. (a keď táto v rodine X. prespala v minulosti, spali vždy obe maloleté spolu v detskej izbe), otec nariadil, aby s ním spali obe maloleté v jednej posteli, pričom maloletú Z. otec ešte pred jej zaspátím poslal spať preč samu do detskej izby, lebo že ruší Y. a otec spal sám celú noc v posteli s Y.. Takto mali všetci traja spať spolu vraj podľa vedomosti matky trikrát, pričom keď matka otcovi vytýkala, že prečo nenechá dievčatá spať samé, otec nereagoval. Následne matka, keď sa dozvedela, že otec chodil pred maloletou nahý, zakázala maloletej spať s otcom v jednej posteli. Matka sa tiež dozvedela o tom, že keď bola maloletá Y. na návšteve, že maloletá Z. jej povedala, aby si nesadala na konkrétnu stoličku, pretože predtým sedel otec na tejto nahý, čo sa obom deťom zdalo nechutné, o tomto predkladá aj čestné prehlásenie matky maloletej Y., ktorej to povedala sama maloletá Y.. Psychiatrička T. W. O. matke odporučila jednoznačne to, že by nemala v žiadnom prípade maloletú nechávať s otcom samu a už vôbec ich nenechávať spať v jednej izbe. Pracovníčky E. O. matku upozornili na nutnosť podať na

takéto správanie otca trestné oznámenie. Taktiež matku upozornili aj na to, že nesmie maloletú nechávať samu s otcom, a že sa má domáhať zverenia maloletej do svojej starostlivosti neodkladným opatrením. Následne sa matka dostavila pred Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v O., kde podala trestné oznámenie. Medzitým sa stali ešte tieto udalosti. Maloletá sa iba matke sťažovala, keď sa sprchovala, že ju svrbí v rozkroku, a preto jej matka povedala, že sa jej na to pozrie, keď sa dosprchuje, v posteli. Keď jej matka šla vziať pyžamo a vrátila sa do kúpeľne, otec už stál pri maloletej, ktorá mala jednu nohu nahá vyloženú na vrchnej časti vane a otec jej to zblízka prezeral. Dňa 31.01.2018 matka našla otca s maloletou obývačke, kde si maloletá na pokyn otca dávala dolu pyžamové nohavice a nahá si musela skúšať nohavičky, ktoré jej otec kúpil. Matka si zároveň všimla, že otec maloletú napriek tomu, že to takto nikdy nemali zaužívané, bozkáva „vlhkým spôsobom“ na ústa, pričom maloletej je to zjavne nepríjemné, pretože si vždy okolie úst a pier utrie rukou; matka takto maloletú nebozkáva. Matka s maloletou zároveň dochádza kvôli uvedeným skutočnostiam k detskému psychológovi, správu zatiaľ nemá. Nakoľko účastníci konania žijú v jednom byte, kedy otec dennodenne požaduje od maloletej, aby s ním spala v noci v jednej, a to manželskej, posteli (matka spí v inej izbe), čím na maloletú vytvára nepríjemný tlak a táto sa tomuto nevie sama brániť, matka má za to, že je nutné dočasne upraviť pomery neodkladným opatrením podľa § 365 ods. 1 CMP, t.j. zdravie a priaznivý vývoj maloletej sú vážne ohrozené, resp. možno už aj narušené. Matka nevie maloletú sama brániť možným ďalším situáciami, kedy je maloletá v ohrození. Matka má strach z prejavov správania otca, ktoré sa objavili v ostatnej dobe, a preto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Súd sa oboznámil s podaným návrhom, prílohami, ako aj s obsahom spisu sp.zn. 33P/2/2017, a to najmä zápisnicou a zvukovým záznamom z pojednávania dňa 07.02.2018, zápisnicou z pojednávania dňa 04.09.2017, správou zo dňa 11.10.2017, podaniami otca.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. (1) Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ... (2)

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

10. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Matka maloletého dieťaťa sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala dočasného zverenia maloletej do svojej starostlivosti, uloženia otcovi povinnosti platiť na maloletú výživné vo výške 200,- eur mesačne a zároveň zákazu styku otca s maloletou. Po oboznámení sa s návrhom s prílohami, ako aj ostatnými dôkazmi mal súd za to, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je v celom rozsahu nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť.

16. Vychádzajúc z citovaných ustanovení a tiež z obsahu spisu v prejednávanej veci, ako aj spisu sp.zn. 33P/2/2017, rodičia maloletého dieťaťa sú v rozvode konaní, v rámci ktorého si vyskúšali realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o maloletú. V priebehu nej podľa tvrdení matky otec pred maloletou chodil nahý; spal s maloletou v jednej posteli aj spolu s jej kamarátkou; pozrel sa maloletej na rozkrok pri kúpaní; maloletá si na nahé telo mala skúšať otcov zakúpené nohavičky; otec mal bozkávať maloletú na ústa. Na podnet pracovníčok ÚPSVaR Trnava podala na otca trestné oznámenie. Z podania otca zo spisu sp.zn. 33P/2/2017 vyplýva, že matka sa s maloletou dňa 04.02.2018 odsťahovala zo spoločnej domácnosti, pričom nechce otcovi oznámiť miesto súčasného pobytu.

17. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Podľa novej právnej úpravy neodkladných opatrení je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a návrhu vo veci samej. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, najlepší záujem maloletého dieťaťa. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa

18. Súd mal za to, že matka vo svojom návrhu neuviedla také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej neodkladným opatrením. V súčasnosti je maloletá v starostlivosti matky, túto starostlivosť nikto nenarušuje. Otec sa po odsťahovaní matky

s maloletou zo spoločnej domácnosti nedomáha vykonávania starostlivosti o maloletú, zo zvukového záznamu z pojednávania dňa 07.02.2018 vyplýva len toľko, že sa zrejme bude domáhať úpravy styku s maloletou neodkladným opatrením. Nespochybný však súčasný stav starostlivosti realizovaný matkou, ale tento stav akceptuje a zároveň matka ani nevyjadrila obavu, že by otec chcel prevziať maloletú do svojej starostlivosti. Za tejto situácie je potom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti dočasného zverenia maloletej do starostlivosti matky nedôvodný, nakoľko maloletá sa v starostlivosti matky už nachádza a tejto nikto nebráni.

19. Matka sa ďalej domáhal určenia výživného zo strany otca vo výške 200,- eur mesačne. Matka však návrh v tejto časti vôbec ničím neosvedčila. Súd nemal z ničoho za osvedčené, že výživa maloletej nie je zabezpečená, resp. že je ohrozená, a je daná naliehavosť, aby bola situácia riešená práve neodkladným opatrením. Z výsledku elektronickej lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka je zamestnaná v spoločnosti Y. s priemerným hrubým mesačným príjmom vo výške cca 1.050,- eur. Príjem matky je možné považovať za dostatočný, aby z neho bolo možné zabezpečiť výživu maloletej. Matka odišla s maloletou z domácnosti, v ktorej žili spolu s otcom, pričom v tom čase aj otec zabezpečoval starostlivosť o maloletú, podieľal sa na jej výžive. Matka ani netvrdila, že by otca žiadala zasielať na maloletú výživné, a teda nie je zjavné, či otec mal šancu po odchode matky s maloletou prispievať na výživu maloletej. Matka ani netvrdila, ani ničím neosvedčila, že je daná naliehavosť pre vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by bola otcovi uložená povinnosť platiť výživné na maloletú, keď neosvedčila (a nakoniec ani netvrdila), že výživa maloletej je ohrozená. Z uvedeného dôvodu súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia aj v tejto časti zamietol. Keďže matka podala zároveň aj návrh vo veci samej a maloletá sa nachádza v jej starostlivosti, ak otec nebude na maloletú prispievať výživným dobrovoľne, bude to mať negatívny vplyv na výšku jeho nedoplatku na výživnom, keďže matka žiada určiť výživné od podania návrhu.

20. Rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a obaja sú zodpovední za všestranný rozvoj dieťaťa. Rodičia nemusia svoje práva a povinnosti vykonávať spolu, ale vo vzájomnom porozumení. Vyslovenie zákazu styku rodiča s jeho maloletým dieťaťom je opatrením krajného charakteru výrazne zasahujúcim do rodičovských práv, ako aj práv dieťaťa na pravidelný kontakt s rodičom, pričom k nariadeniu neodkladného opatrenia v tomto smere by mal súd pristúpiť iba v jednoznačne odôvodnených prípadoch. Dôvodom pre vyslovenie takéhoto zákazu styku môže byť ujma, či už na fyzickom alebo psychickom zdraví dieťaťa. Fyzická ani psychická ujma matkou ani tvrdená nebola. Avšak i keby bola, pri preukazovaní ujmy na psychickom zdraví dieťaťa je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, a nepostačuje iba vyjadrenie jedného rodiča. Zvlášť v prípade, keď doposiaľ prebiehal styk, resp. sa realizovala striedavá osobná starostlivosť, na základe dohody obidvoch rodičov uzatvorenej v konaní o rozvod ich manželstva.

21. Súd po posúdení danej veci dospel k záveru, že na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom v zmysle návrhu matky nie sú splnené zákonné predpoklady. Matkou uvádzané dôvody, nie sú samé o sebe, ani v ich spojení, takými dôvodmi, aby bez ďalšieho dokazovania bolo možné považovať za nevyhnutné zabezpečiť, aby sa otec s maloletou nedostali do kontaktu. Okrem toho, z matkou uvádzaných tvrdení by bolo možné považovať za osvedčené len to, že otec spal s maloletou a jej kamarátkou v jednej posteli, a že sa pozrel maloletej pri kúpaní na obnažený rozkrok. Ostatné tvrdenia matky otec, vychádzajúc zo zvukového záznamu, poprel, a preto sú sporné. Matka požadovala zákaz styku najmä z dôvodu, že všetci žili v jednej domácnosti, a že otec mal na maloletú robiť nátlak, aby s ním spala v jednej posteli. Uvedené však už neplatí, nakoľko matka sa s maloletou odsťahovala na neznáme miesto, a teda prespávanie maloletej v jednej domácnosti s otcom je už nereálne. Zároveň zo zvukového záznamu a z podaní otca v rozvodovom konaní vyplýva, že otec ani nevie, kde maloletá je. Návrh matky na zákaz styku otca s maloletou sa preto aj v tomto smere javí ako neopodstatnený.

22. Zároveň súd dodáva, že rozhodnutím o zákaze styku otca s maloletou (bez potrebného dokazovania) by reálne hrozilo, že by bol kontakt otca s maloletou prerušený a mohli by sa ochladiť citové väzby, čo by malo vážny následok vo vzťahu otca s dieťaťom v neskoršom čase. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, je potrebné rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Súd má za to, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby došlo k zákazu styku, a preto návrh matky na zákaz styku otca s maloletou neodkladným opatrením aj v tejto časti zamietol.

23. Po právoplatnosti tohto uznesenia bude nariadené pojednávanie a vykonané dokazovanie, ktorého predmetom bude posúdenie, aká úprava rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

24. K označeniu neodkladného opatrenia matkou ako neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 CMP súd uvádza, že o situáciu podľa uvedeného ustanovenia nešlo (a ani podľa § 367 ods. 1 CMP), keď podstatou navrhovaného neodkladného opatrenia bol zákaz styku otca s maloletou, ku ktorému úprava zverenia do starostlivosti bola len podružnou. Neodkladné opatrenie zákazu styku pritom patrí medzi výslovne neupravené neodkladné opatrenia, ktoré spadajú pod demonštratívny výpočet uvedený v ustanovení § 325 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).